

KINNITATUD
Veterinaar- ja Toiduameti
Peadirektori 15.mai 2008.a.
Käskkirjaga nr 108

LINDUDE GRIPI TÕRJE TEGEVUSJUHENDI LISAD

Lisa 1

**KITSENDUSTE KEHTESTAMISE KORRALDUS
LINDUDE GRIPI KAHTLUSE KORRAL NR. ....**

Kitsendused kehtestab Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse juht.

Kellele: .....
Lindude/talu/loomakasvatusevõtte omaniku nimi

Address: .....
.....
.....
Talu/loomakasvatusevõtte aadress

Mina, allakirjutanud .....
Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse nimetus
juhataja, kehtestan kooskõlas tauditõrjealaste õigusaktidega käesolevas korralduses kirjeldatud kitsendused lindude/loomade, inimeste, loomsete saaduste, materjalide ja sõidukite suhtes nimetatud talus/loomakasvatusevõttes.

Kitsendused jõustuvad alates nende loomapidajale teatavaks tegemise momendist ja on jõus kuni nende tühistamiseni ..... juhataja kirjaliku korraldusega.
Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse nimetus

Kitsenduste kehtivuse ajal olen määranud teostama järelevalvet Teie talus/
loomapidamisettevõttes: .....
volitatud veterinaararsti/veterinaarjärevalve ametniku nimi
.....
ametikoht
.....
kontaktandmed(aadress, telefon)

Käesoleva korralduse tegemise alus: .....
.....
.....

Kuupäev: ..... allkiri: .....
Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse juht

KÄESOLEVA TEATISEGA KEHTESTATUD KITSENDUSED

Kahtlusaluses farmis:

- 1) tuleb kindlaks teha lindude üldarv, pidades sealjuures eraldi arvestust nakatunud, nakkuskahtlaste, nakatumiskahtlaste ning kahtluse perioodil sündinud ja surnud lindude kohta; selles nimekirjas sisalduv teave tuleb taotluse korral esitada ning seda võidakse kontrollida igal viisil;
- 2) loomapidaja peab kõik linnud isoleerima;
- 3) on keelatud lindude ümberpaigutamine ühest lindlast teise; lindude ja loomade tallu või loomakasvatuseettevõttesse juurde toomine ja välja viimine võib toimuda ainult Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse juhi loal;
- 4) surnud või tapetud lindude korjused ja rümbad tuleb hoida tingimustes, mis välistavad ilmastiku toime neile ja nende kokkupuutumise teiste lindude/loomade ning inimestega; korjuseid või rümpasid võib välja viia ainult Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse juhi loal diagnostiliseks uurimiseks või hävitamiseks;
- 5) lindudelt pärinevat bioloogilist materjali, mistahes loomasööta, tarberiiistu, inventari ja muid võimalikke nakkuskandjaid tohib talust või loomakasvatuseettevõttest välja viia ainult Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse juhi loal;
- 6) on keelatud kohapeal tappa linde toiduks;
- 7) keelatud on farmist välja viia ühtegi muna. Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse juht võib anda loa toidumunade veoks otse «Toiduseaduse» § 10 lõike 1 alusel tunnustatud ettevõttesse, kus need kohe pärast saabumist kuumtöödeldakse viisil, mis tagab viiruse hävimise. Toidumunade veol ja käitlemisel peab järgima lindude gripi tõrje tegevusjuhendi lisas 13 esitatud nõudeid ja välistama nakkuse leviku;
- 8) inimeste ja veokite liikumine tallu või loomakasvatuseettevõttesse ja sealt välja võib toimuda ainult Veterinaar- ja Toiduameti lubadega nii, et igasugune risk haiguse levikuks oleks välistatud;
- 9) lindlasse või muusse hoonesse, kus linde peetakse, võib siseneda ainult ühekordseks kasutamiseks mõeldud kaitseriietuses ja -vahendites, mis pärast kasutamist hävitatakse või ainult nimetatud ruumis viibimiseks ettenähtud riietes, tingimusel, et neid regulaarselt desinfitseeritakse veterinaarjärelvalve ametniku juhiseid järgides. Jalanõud tuleb desinfitseerida igal väljumisel;
- 10) talu või loomakasvatuseettevõtte sissesõiduteedel ning loomakasvatushoonete enda sisse- ja väljapääsudel tuleb kasutada desinfitseerimismatte, mida niisutatakse desinfitseerimisvahendiga.

Korraldus on üle antud:....., kell.....
Kuupäev

Korralduse andis üle: .....
Ametinimetus, nimi ja allkiri

Korralduse võttis vastu: .....
Nimi ja allkiri

Korraldus saadetakse:

1. _____
2. _____
3. _____

Lisa 2

**KITSENDUSTE TÜHISTAMISE KORRALDUS KUI LINDUDE GRIPI
KAHTLUS ON KÕRVALDATUD NR. ....**

Kitsendused tühistab Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse juht.

Kellele: .....
Lindude/talu/loomakasvatusevõtete omaniku nimi

Address: .....
.....
.....
Talu/loomakasvatusevõtete aadress

Mina, allakirjutanud .....
Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse nimetus
juhataja, tühistan kooskõlas tauditõrjealaste õigusaktidega oma kirjaliku korraldusega
nr. ....kehtestatud kitsendused lindude/loomade, inimeste, loomsete saaduste,
materjalide ja sõidukite suhtes nimetatud farmis/loomakasvatusevõttes.

Kitsendused on tühistatud alates nende loomapidajale teatavaks tegemise momendist.

Käesoleva korralduse tegemise alus: .....
.....
.....

Kuupäev: ..... allkiri: .....
Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse juht

Korraldus on üle antud:....., kell.....
Kuupäev

Korralduse andis üle: .....
Ametinimetus, nimi ja allkiri

Korralduse võttis vastu: .....
Nimi ja allkiri

Korraldus saadetakse:

1. _____
2. _____
3. _____

Lisa 3

**KARANTIINI AJAL KEHTIVATE KITSENDUSTE KEHTESTAMISE
KORRALDUS LINDUDE GRIPI PUHKEMISE KORRAL NR. ....**

**Karantiini kehtestab maavanem Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse
juhi ettepanekul.**

**Kitsendused karantiini ajal kehtestab Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku
asutuse juht.**

Kellele: .....
Lindude/talu/loomakasvatusevõtete omaniku nimi

Aadress: .....
.....
.....
Talu/loomakasvatusevõtete aadress

Mina, allkirjutanud ..... juht,
Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse nimetus
kehtestan kooskõlas tauditõrjealaste õigusaktidega karantiini ajal kehtivad käesolevas
korralduses kirjeldatud kitsendused lindude/loomade, inimeste, loomsete saaduste,
materjalide ja sõidukite suhtes nimetatud talus/loomakasvatusevõttes.

Kitsendused jõustuvad alates nende loomapidajale teatavaks tegemise momendist ja
on jõus kuni nende tühistamiseni .....
..... juhataja kirjaliku korraldusega.
Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse nimetus

Kitsenduste kehtivuse ajal olen määranud teostama järelevalvet Teie talus/
loomakasvatusevõttes: .....
Volitatud veterinaararsti/veterinaarjärelevalve ametniku nimi
.....
ametikoht
.....
kontaktandmed(aadress, telefon)

Käesoleva korralduse tegemise alus: .....
.....
.....

Kuupäev: .....

Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse juhi allkiri: .....

KÄESOLEVA KORRALDUSEGA KEHTESTATAVAD KITSENDUSED

1) loomapidaja peab paigutama loomakasvatushoonete ja -rajatiste sissesõiduteedele viidad selgelt nähtava ja püsiva kirjaga vastavalt "LINDUDE GRIPP. SISENEMINE KEELATUD.";

2) taudipunkti territooriumile tohivad siseneda Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse juhi poolt volitatud isikud ainult ühekordseks kasutamiseks mõeldud kaitseriietuses ja -vahendites, mis pärast kasutamist hävitatakse. Jalanõud tuleb desinfitseerida igal väljumisel;

3) linde võib taudikoldes ümber paigutada ainult Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse juhi loal;

4) kohalik loomatauditõrje komisjon korraldab kõigi taudikoldes olevate lindude kohese hukkamise viisil, mis välistab haiguse leviku;

5) surnud või hukatud lindude korjused ja munad hävitatakse Veterinaar- ja Toiduameti järelevalve all nii, et igasugune nakkuse levik oleks välistatud;

6) kohalik loomatauditõrje komisjon korraldab inventari, loomasööda ja loomsete saaduste, mis võivad sisaldada viirust või olla sellega saastunud ja mida ei ole võimalik kahjutustada desinfitseerimise teel, hävitamise volitatud veterinaararsti või veterinaarjärelevalve ametniku kontrolli all;

7) sõnnikut, heitvett, nakkuskahtlast allapanu ja muud, mis võib olla nakkuse levitajaks, võib taudikoldest välja viia VTA kohaliku asutuse loal pärast tauditekitaja kahjutustamist;

8) esemed, mis on kokku puutunud vastuvõtliku linnuga, võib taudikoldest välja viia ainult Veterinaar- ja Toiduameti loal pärast nõuetekohast puhastamist ja desinfitseerimist;

9) veokite liikumine taudipunktis ja sealt välja toimub ainult Veterinaar- ja Toiduameti loal ja Politseiameti järelevalve all;

10) loomapidaja peab taudikolde sisse- ja väljapääsude juurde paigutama desobarjäärid ja ümbritseva territooriumi puhastama ning desinfitseerima Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse juhendusel;

11) tõenäolisest nakkuse sissetoomise hetkest kuni haiguse avastamiseni nakatunud lindude tapmisel saadud liha liikumise teeb ekspertgrupp, kui vähegi võimalik, selgeks ja selline liha tuleb hävitada Veterinaar- ja Toiduameti järelevalve all;

12) tõenäolisest nakkuse sissetoomise hetkest kuni haiguse avastamiseni haudejaama saadetud munad tuleb erimärgistada ja hävitada, välja hautud tibud paigutatakse järelevalveametniku valve alla. Tootmisesse läinud munade liikumise teeb ekspertgrupp, kui vähegi võimalik, selgeks ja tuleb hävitada Veterinaar- ja Toiduameti järelevalve all, kui neile ei ole tehtud eelnevalt asjakohaselt desinfitseerimist;

13) võimaluse korral püütakse kinni ja hukatakse kõik taudipunktis ja selle lähiümbruses elavad mets- ja veelinnud viisil, mis välistab nakkuse leviku.

14) linde ei tohi tuua taudipunktis asuvasse loomakasvatushoonesse või-rajatisse enne 21 päeva möödumist puhastus- ja desinfektsiooni tööde lõpetamisest

Korraldus on üle antud:....., kell.....

Kuupäev

Korralduse andis üle: .....

Ametinimetus, nimi ja allkiri

Korralduse võttis vastu: .....

Nimi ja allkiri

Korraldus saadetakse:

1. _____
2. _____
3. _____

Lisa 4

KITSENDUSTE TÜHISTAMISE KORRALDUS PEALE KARANTIINI LÕPETAMIST LINDUDE GRIPI KORRAL NR. ....

Karantiini lõpetab maavanem Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse juhi ettepanekul.

Karantiini ajal kehtinud kitsendused tühistab Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse juht.

Kellele: .....
Lindude/talu/loomakasvatusevõtte omaniku nimi

Aadress: .....
.....
.....
Talu/loomakasvatusevõtte aadress

Mina, allakirjutanud .....
Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse nimetus
juhataja, tühistan kooskõlas tauditõrjealaste õigusaktidega oma kirjaliku korraldusega nr. ....kehtestatud kitsendused lindude/loomade, inimeste, loomsete saaduste, materjalide ja sõidukite suhtes nimetatud farmis/loomakasvatusevõttes.

Kitsendused on tühistatud alates nende loomapidajale teatavaks tegemise momendist.

Käesoleva korralduse tegemise alus: .....
.....
.....

Kuupäev: ..... allkiri: .....
Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse juht

Korraldus on üle antud:....., kell.....
Kuupäev

Korralduse andis üle: .....
Ametinimetus, nimi ja allkiri

Korralduse võttis vastu: .....
Nimi ja allkiri

Korraldus saadetakse:

1. _____
2. _____
3. _____

Lisa 5

KITSENDUSTE KEHTESTAMISE KORRALDUS OHUSTATUD TSOONIS LINDUDE GRIPI KORRAL NR. ....

Ohustatud tsooni kehtestab maavanem Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse juhi ettepanekul.

Kitsendused ohustatud tsoonis kehtestab Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse juht.

Mina, allakirjutanud ..... juht,

Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse nimetus

kehtestan kooskõlas tauditõrjealaste õigusaktidega käesolevas korralduses kirjeldatud kitsendused lindude/loomade, inimeste, loomsete saaduste, materjalide ja sõidukite suhtes ohustatud tsoonis paiknevates taludes ja loomakasvatustevõtetes.

Kitsendused jõustuvad alates nende kohalikus meedias avaldamisest ja on jõus kuni nende tühistamiseni .....

Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse nimetus

juhi vastavasisulise kirjaliku korraldusega, mis avalikustatakse kohaliku meedia kaudu.

Käesoleva korralduse tegemise alus: .....
.....
.....

KÄESOLEVA KORRALDUSEGA KEHTESTATAVAD KITSENDUSED

- 1) Veterinaar- ja Toiduamet korraldab koostöös kohaliku omavalitsuse, Politseiameti ja Päästeameti kohalike asutustega ohustatud tsooni peasisseõiduteedele nähtava ja püsiva kirjaga vastavalt "LINDUDE GRIPP. OHUSTATUD TSOONviitade paigaldamist;
- 2) Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse juht või tema poolt määratud järelvalveametnik koostab ohustatud tsoonis asuvate lindlate nimekirja ja määrab volitatud veterinaararstid/järelvalveametnikud, kes asuvad lindlaid üle vaatama;
- 3) lindude omanikud on kohustatud pidama lindude registrit ja fikseerima selles kõik lindude arvu muutused linnukategooriate kaupa ning esitama vastavad andmed volitatud veterinaararstile/järelvalveametnikule esimesel nõudmisel;
- 4) lindude omanikud on kohustatud teatama kõigist lindude lõpmise ja haigestumise juhtudest volitatud veterinaararstile/järelvalveametnikule, kes viib läbi kõik vajalikud uurimised lindude gripi tuvastamiseks;
- 5) lindude massilise haigestumise ja lõpmise korral loetakse talu või loomakasvatustevõtte nakkuskahtlaseks;
- 6) kõikide kodulinnud tuleb pidada nende elamiskohas või muus kohas, kus neid on võimalik isoleerida;
- 7) loomapidaja peab paigutama loomakasvatushoone või -rajatise sisse- ja väljapääsu juurde desinfitseerimisbarjäärid järelvalveametniku juhiste järgi;

- 8) loomapidaja peab korraldama deratisatsiooni ning võtma kasutusele ettevaatusabinõud, mis tõkestavad putukate ja loomade, sealhulgas näriliste ning mets- ja veelindude pääsu taudipunkti;
- 9) lindude ja munade transport ohustatud tsoonis on keelatud, väljaarvatud Veterinaar- ja Toiduameti loal vastuvõtliku linnu transiit läbi ohustatud tsooni tingimusel, et vedu toimub ilma peatuseta ja kasutatakse ainult magistraal- või raudteed;
- 10) lindude liha ja rümpasid võib ohustatud tsoonist välja viia ainult Veterinaar- ja Toiduameti loal;
- 11) lindude transport koheseks tapmiseks on lubatud volitatud veterinaararsti järelevalve all otse ohustatud tsoonis asetsevasse tapamajja või juhul kui tsoonis ei ole sobivat tapamaja, siis tapamajja, mille määrab Veterinaar- ja Toiduamet. Enne kui Veterinaar- ja Toiduamet annab loa selliseks lindude transpordiks peab järelevalveametnik/volitatud veterinaararst olema läbi viinud karja ülevaatuse ja kinnitanud veterinaartõendil, et tegemist ei ole nakatunud-, nakkuskahtlase- või kontaktse linnuga. Liha sellistelt lindudelt peab läbima eritöötlemise ning omama tervishoiumärgistust.
- 12) Veterinaar- ja Toiduameti loal võib volitatud veterinaararsti järelevalve all päevaseid tibusid või munemisvalmis noorkanu transportida ohustatud tsoonis asuvasse farmi, kus ei ole muid kodulinde või juhul kui tsoonis ei ole sobivat farmi, siis farmi, mille määrab Veterinaar- ja Toiduamet. Enne kui Veterinaar- ja Toiduamet annab loa selliseks tibude või noorkanade transpordiks, peab järelevalveametnik/volitatud veterinaararst olema läbi viinud karja ülevaatuse ja kinnitanud veterinaartõendil, et tegemist ei ole nakatunud-, nakkuskahtlase- või kontaktse linnuga. Plaanitavast lindude veost läbi ohustatud tsooni on veose omanik kohustatud teatama Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse juhile 24 tundi ette;
- 13) haudemunade transporti haudejaama, mille on määranud VTA, on lubatud juhul kui munad ja nende pakendid enne väljasaatmist on desinfitseeritud.
- 14) keelatud on korraldada loomade näitusi, võistlusi ja muid taolisi üritusi, samuti lindudega kaubelda;
- 15) keelatud on sellest vööndist välja viia kasutatud allapanu või kodulinnusõnnikut;
- 16) kõik ohustatud tsoonis lindude ja potentsiaalselt nakatunud materjalide transpordiks kasutatavad transpordivahendid desinfitseeritakse Veterinaar- ja Toiduameti poolt määratud vahendiga vastavalt volitatud veterinaararsti/järelevalveametniku ettekirjutusele ja tema järelevalve all. Ükski nimetatud transpordivahend ei või lahkuda ohustatud tsoonis asuvast talust või loomapidamisettevõttest või tapamajast või ohustatud tsoonist tervikuna enne, kui volitatud veterinaararst/järelevalveametnik pole seda üle vaadanud ja selleks luba andnud.

Kuupäev: .....

allkiri: .....

Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse juht

Lisa 6

**KITSENDUSTE TÜHISTAMISE KORRALDUS
PÄRAST OHUSTATUD TSOONI TÜHISTAMIST LINDUDE GRIPI
KORRAL NR. ....**

**Ohustatud tsooni tühistab maavanem Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku
asutuse juhi ettepanekul.**

**Ohustatud tsoonis kehtinud kitsendused tühistab Veterinaar- ja Toiduameti
kohaliku asutuse juht.**

Mina, allakirjutanud .....

Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse nimetus

juhataja, tühistan kooskõlas tauditõrjealaste õigusaktidega oma kirjaliku korraldusega
nr. ....kehtestatud kitsendused lindude/loomade, inimeste, loomsete saaduste,
materjalide ja sõidukite suhtes ohustatud tsoonis paiknevates taludes ja
loomakasvatusettevõtetes.

Kitsendused on tühistatud alates nende kohalikus meedias avaldamisest.

Käesoleva korralduse tegemise alus: .....

.....

.....

Kuupäev: .....

allkiri: .....

Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse juht

Lisa 7

**KITSENDUSTE KEHTESTAMISE KORRALDUS JÄRELEVALVETSOONIS
LINDUDE GRIPI KORRAL NR. ....**

**Järelevalvetsooni kehtestab maavanem Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku
asutuse juhi ettepanekul.**

**Kitsendused järelevalvetsoonis kehtestab Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku
asutuse juht.**

Mina, allakirjutanud ..... juht,
Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse nimetus

kehtestan kooskõlas tauditõrjealaste õigusaktidega käesolevas korralduses kirjeldatud
kitsendused loomade, inimeste, lindude/loomsete saaduste, materjalide ja sõidukite
suhtes järelevalvetsoonis paiknevates taludes ja loomakasvatustevõtetes.

Kitsendused jõustuvad alates nende kohalikus meedias avaldamist ja on jõus kuni
nende tühistamiseni .....
Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse nimetus

juhi vastavasisulise kirjaliku korraldusega, mis avaldatakse kohalikus meedias.

Käesoleva korralduse tegemise alus: .....
.....
.....

KÄESOLEVA KORRALDUSEGA KEHTESTATAVAD KITSENDUSED

- 1) Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse juht või tema poolt volitatud
järelvalveametnik/volitatud veterinaararst koostab nimekirja järelevalvetsoonis
asuvatest linnukasvatustaludest või –ettevõtetest;
- 2) linnukarjades tuleb linnud Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku juhi poolt määratud
järelvalveametniku või volitatud veterinaararsti poolt perioodiliselt üle vaadata
nende tervisliku staatuse määramiseks ja vajalike meetmete rakendamiseks;
- 3) loomaomanik on kohustatud teatama kõigist lindude lõpmise ja haigestumise
juhtudest volitatud veterinaararstile, kes viib läbi kõik vajalikud uurimised lindude
gripi tuvastamiseks;
- 4) lindude massilise haigestumise ja lõpmise korral loetakse farm nakkuskahtlaseks;
- 5) põllumajanduslindude ja nende munade tsoonisisene vedu on keelatud, välja
arvatud väljastpoolt tsooni pärinevate põllumajanduslindude ja munade läbivedu
järelevalvetsoonist raudteel ilma vahepeatuseid tegemata;
- 6) esimese 15 päeva jooksul on keelatud järelevalvetsoonist lindusid välja viia, v.a.
lindude toimetamine otse väljaspool järelevalvevööndit asuvasse tapamajja, mille
määrab VTA.

Enne selliseks veoks loa andmist peab Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse
juhi poolt määratud veterinaarjärelevalve ametnik või volitatud veterinaararst olema

- linnu vahetult läbi vaadanud ja veendunud, et tegemist ei ole nakkus- või kontaktse linnuga kinnitades seda täiendavalt väljastataval veterinaartõendil. Liha sellistelt lindudest peab läbima töötlemise lisas 9 toodud tingimustel;
- 7) haudemunade väljavedu on keelatud. Haudemunade transporti väljaspool tsooni jäävasse haudejaama, mille on määranud VTA, on lubatud juhul kui munad ja nende pakendid enne väljasaatmist on desinfitseeritud;
- 8) keelatud on korraldada loomade näitusi, võistlusi ja muid taolisi üritusi, samuti lindudega kaubelda;
- 9) keelatud on sellest võõndist välja viia kasutatud aluspanu või kodulinnusõnnikut;
- 10) lindude liha, rümpasid ja munasid võib ohustatud tsoonist välja viia ainult Veterinaar- ja Toiduameti loal;
- 11) kõik järelevalvetsoonis lindude transpordiks kasutatavad transpordivahendid desinfitseeritakse Veterinaar- ja Toiduameti poolt määratud vahendiga vastavalt volitatud veterinaararsti/järelevalveametniku ettekirjutusele. Selle üle teostab järelevalvet volitatud veterinaararst/järelevalveametnik. Ükski nimetatud transpordivahend ei või lahkuda järelevalvetsoonist enne, kui volitatud veterinaararst/järelevalveametnik pole seda üle vaadanud ja selleks luba andnud;
- 12) loomakasvatushoones või -rajatises tuleb kontrollida deratisatsiooni ning loomade, sealhulgas näriliste ning mets- ja veelindude juurdepääsu välistavate ettevaatusabinõude tõhusust ning vajadusel neid tõhustada.

Kuupäev: .....

allkiri: .....

Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse juht

Lisa 8

**KITSENDUSTE TÜHISTAMISE KORRALDUS PÄRAST
JÄRELEVALVETSOONI TÜHISTAMIST LINDUDE GRIPI KORRAL NR.**

.....

Järelevalvetsooni tühistab maavanem Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse juhi ettepanekul.

Järelevalvetsoonis kehtinud kitsendused tühistab Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse juht.

Mina, allakirjutanud .....

Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse nimetus

juhataja, tühistan kooskõlas tauditõrjealaste õigusaktidega oma kirjaliku korraldusega nr. ....kehtestatud kitsendused lindude/loomade, inimeste, loomsete saaduste, materjalide ja sõidukite suhtes järelevalvetsoonis paiknevates taludes ja loomakasvatustevõtetes.

Kitsendused on tühistatud alates nende avaldamisest kohalikus meedias.

Käesoleva korralduse tegemise alus: .....

.....
.....

Kuupäev: .....

allkiri: .....

Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse juht

**KITSENDUSTE KEHTESTAMISE KORRALDUS TAUDISTUNUD ALAL
LINDUDE GRIPI KORRAL METSLINDUDEL**

Taudistunud ala määrab Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse juht, kes kehtestab ka kitsendused taudistunud alal.

Mina, allakirjutanud ..... juht,

Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse nimetus

kehtestan kooskõlas tauditõrjealaste õigusaktidega käesolevas korralduses kirjeldatud kitsendused lindude/loomade, inimeste, loomsete saaduste, materjalide ja sõidukite suhtes taudistunud alal paiknevates taludes ja loomakasvatustevõtetes.

Kitsendused jõustuvad alates nende kohalikus meedias avaldamisest ja on jõus kuni nende tühistamiseni .....

Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse nimetus

juhi vastavasisulise kirjaliku korraldusega, mis avalikustatakse kohaliku meedia kaudu.

Käesoleva korralduse tegemise alus: .....

KÄESOLEVA KORRALDUSEGA KEHTESTATAVAD KITSENDUSED

1) Kõiki taudistunud alal surnult leitud või kütitud metslinde tuleb laboratoorselt uurida lindude gripi suhtes. Kõik taudistunud alal tegutsevad jahimehed on kohustatud võtma proove kütitud või surnult leitud metslindudelt ja toimetama need Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse juhi kätte. Proovide saatelehele peab märkima lisaks tavainformatsioonile ka järgnevad andmed:

- metslinnu leidmise või küttimise koha maksimaalse täpsusega;
- metslinnu leidmise või küttimise kuupäeva;
- leidja või küti nime;
- metslinnu võimaliku vanuse ja soo;
- kütitud metslinnu haigussümptomid või lõpnud metslinnu korjuse konditsiooni.

2) Kütitud või surnult leitud metslinde ja nende kehaosi ei tohi tuua lindlate territooriumile. Leitud korjused põletatakse leidmise paigas. Kütitud metslindude liha säilitatakse volitatud veterinaararsti/ järelvalveametniku korralduste kohaselt kuni uurimistulemuste selgumiseni. Positiivse tulemuse korral liha ja tapasaadused hävitatakse volitatud veterinaararsti/järelvalveametniku järelvalve all. Nakatunuks osutunud metslinnu liha säilitamise ruum ja lihaga kokkupuutunud esemed, seadmed ja transpordivahendid desinfitseeritakse vastavalt volitatud veterinaararsti/järelvalveametniku ettekirjutusele.

3) Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse juht või tema poolt määratud järelvalveametnik koostab ohustatud tsoonis asuvate lindlate nimekirja ja määrab volitatud veterinaararstid/järelvalveametnikud, kes asuvad lindlaid üle vaatama.

Seitsme päeva jooksul pärast ohustatud tsooni kehtestamist külastavad volitatud veterinaararstid kõiki ohustatud tsoonis asuvaid lindlaid, kus registreerivad lindude arvu vanuserühmade kaupa ning viivad läbi karja kliinilise ülevaatused.

4)Loomapidaja peab paigutama lindude sööda ja lindla inventari selliselt, et metslindude juurdepääs neile on välistatud.

5)Loomapidaja peab paigutama lindlate sissepääsudele desomatid ja neid niisutama LG tekitajasse toimiva desinfitseerimisvahendiga.

6)Loomapidaja peab tagama, et lindlas töötavad isikud kannavad tööl eraldi ülariietust ja jalanõusid, jalanõud tuleb desinfitseerida igal sisenemisel ja väljumisel.

7)Loomapidaja peab pidama lindude registrit vanuseliste rühmade kaupa, registreerima lindude arvu muutused erinevates rühmades ja esitama vastavad andmed VTA-le esimesel nõudmisel.

8)Loomapidaja peab teatama kõikidest lindude haigestumise ja lõpmise juhtudest volitatud veterinaararstile / järelvalveinspektorile.

9)On keelatud lindude väljaviimine lindlast ja lindude juurdetoomine lindlasse ilma volitatud veterinaararsti/järelvalveametniku loata. Lindude väljaviimine karjast ei ole lubatud enne 30 päeva möödumist viimasest lindude juurdetoomisest.

10)Volitatud veterinaararstid/järelvalveametnikud on kohustatud regulaarselt kontrollima kõiki piirkonna lindlaid (vähemalt üks kord kuus). Kontrollimise kohta vormistatakse akt.

Kuupäev: .....

allkiri: .....

Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse juht

Lisa 10

**KITSENDUSTE TÜHISTAMISE KORRALDUS PEALE TAUDISTUNUD ALA
TÜHISTAMIST LINDUDE GRIPI KORRAL METSLINDUDEL.**

**Taudistunud ala ja kitsendused tühistab Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku
asutuse juht.**

Mina, allakirjutanud .....

Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse nimetus

juhataja, tühistan kooskõlas tauditõrjealaste õigusaktidega oma kirjaliku korraldusega
nr. ....kehtestatud kitsendused lindude/loomade, inimeste, loomsete saaduste,
materjalide ja sõidukite suhtes taudistunud alal paiknenud taludes ja
loomakasvatusettevõtetes.

Kitsendused on tühistatud alates nende kohalikus meedias avaldamisest.

Käesoleva korralduse tegemise alus: .....

.....

Kuupäev: .....

allkiri: .....

Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse juht

Lisa 11

VERE- ja ORGANPROOVIDE VÕTMINE LABORATOORSETEKS UURINGUTEKS LINDUDE GRIPI KAHTLUSE KORRAL

1. Viiruse isoleerimiseks ja viiruse antigeeni määramiseks saadetakse laborisse kas terve lind või organproovid ajukoest, trahheast, kopsust, põrnast, maksast ja seedetraktist.

Iga linnu organid ja koed pakitakse eraldi puhtasse plastikkotti ning markeeritakse. Proove transporditakse ja säilitatakse veekindlas konteineris temperatuuril +2 - +4°C (mitte külmutada) ning toimetatakse viivitamatult laboratooriumisse.

2. Vereproovid seroloogiliseks uurimiseks võetakse lindudelt, kes on paranenud kahtlustatavast infektsioonist või lindudelt, kes on otseses või kaudses kontaktis olnud lindude gripi haigete või kahtlaste lindudega. Vereproov võetakse uuritavate lindudelt lisanditeta. Vajalik vereproovi kogus on c.a. 3ml. Vajadusel võib proovi säilitada mõni päev c.a. +4°C juures, külmkapis (Sellise säilitusviisi juures antikehade tiiter ei lange).

Samuti võib uurimiseks saata ka eelnevalt kohapeal eraldatud vereseerum. Vajalik on c.a. 0.5-1ml vereseerumit. Säilitada võib mõni päev +4°C juures, külmkapis või pikemaajaliselt miinus 20°C juures külmkapis. Linnud, kellelt vereproov võeti, peavad olema märgistatud.

LG kahtlasest karjast võetakse proove kõikidest üksustest sõltuvalt seal peetavate lindude arvust järgmiselt:

Lindude arv üksuses	uuritavate lindude arv
1 – 20	kõik
> 20	20 + 25% ülejäänutest

VEREPROOVIDE VÕTMINE SEROLOOGILISTEKS UURINGUTEKS OHUSTATUD JA JÄRELEVALVETSOONIS

A. Seroloogilised uurimised ohustatud tsoonis:

1. Rühmas peetavate lindudelt võetakse proovid kõikidest rühmadest (rühma moodustavad kaks ja enam lindu, kes on otseses kontaktis) sõltuvalt rühma suurusest järgmiselt:

lindude arv rühmas	uuritavate lindude arv
1 – 20	2 lindu;
> 20	2 lindu + 5% ülejäänutest

2. Individuaalselt peetavatest lindudest (linnud, kes asuvad lähestikku, kuid mitte otseses kontaktis) võetakse proovid sõltuvalt lindude arvust järgmiselt:

Lindude arv
1 - 20
20 – 100
> 100

uuritavate lindude arv
kõik
20 + 20% ülejäänutest
20 + 10% ülejäänutest (vähemalt 36)

B. Seroloogilised uurimised järelvalvetsoonis ja taudistunud alal:

Proove võetakse põhimõttel, et 15%-ne seroreageerivus oleks avastatav 95% tõenäosusega. Sõltuvalt lindude arvust lindlas võetakse proove järgmiselt:

lindude arv
1 – 12
13 – 20
21 – 100
101 – 300
> 300

uuritavate lindude arv
kõik
12
17
18
19

Lisa 12

Kitsenduse all olevate talude/loomakasvatustevõtete tervete lindude lihaks tapmise nõuded.

Kui lindude gripi kahtlus pole leidnud kinnitust või on likvideeritud 21 päeva jooksul peale liikumiskitsenduste kehtestamist kahtlusaluses talus või loomakasvatustevõttes, võib Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse juht vajadusel anda loa viia vaatlusalused linnud otse tapamajja, mille määrab Veterinaar- ja Toiduamet.

Tapamajas on lubatud linde tappa lihaks alljärgnevatel tingimustel:

- a) kõik talu või loomakasvatustevõtte linnud on identifitseeritavad;
- b) vahetult enne transporti volitatud veterinaararst või veterinaarjärevalve ametnik
  - vaatab üle kõik talu või loomakasvatustevõtte linnud;
  - uurib kliiniliselt tapamajja saadetavaid linde
  - kontrollib veokite vastavust ja pitseerib need pärast laadimist;
  - annab välja veterinaartõendi, millega kinnitab, et tegemist ei ole nakatunud-, nakkuskahtlase- või kontaktse linnuga;
- c) lindude saatmine kooskõlastatakse tapamaja veterinaarinspektoriga;
- d) transpordivahendid ja muu transpordil kasutatud inventar desinfitseeritakse pärast lindude mahalaadimist tapamaja territooriumil;
- e) tapamajas hoitakse ja tapetakse kahtlusalusest talust või loomakasvatustevõttest või ohustatud tsoonist saabuvalid linde eraldi ülejäänud lindudest;
- f) enne ja pärast tapmist uurib tapamaja veterinaararst linde lindude gripi suhtes, tapajätmed hävitatakse või töödeldakse kõrgetel temperatuuridel, mis tagab viiruse hävimise;

Kitsenduse all olevate talude/loomakasvatustevõtete tervelt lindudelt pärineva liha käitlemine.

Ohustatud ja järelevalvetsoonist pärinevate lindude liha ja tapasaaduste kasutamisel kehtivad järgmised nõuded:

- tapetud lindude liha ei satu ei ühendusesisesesse ega rahvusvahelisse kaubavahetusse ning see tähistatakse värsket liha tervisemärgiga, mis on sätestatud nõukogu 16. detsembri 2002. aasta direktiivi 2002/99/EÜ (milles sätestatakse inimtoiduks ettenähtud loomsete saaduste tootmist, töötlemist, turustamist ja ühendusse toomist reguleerivad loomatervishoiu eeskirjad) II lisas, kui direktiivi 2005/64/EÜ artikli 64 lõikes 3 sätestatud menetluse kohaselt ei otsustata teisiti
- lihakehi säilitatakse eraldi;
- liha ja subproduktide toorena kasutamine on keelatud;
- lihakehi on lubatud transportida tapamajast töötlemistevõttesse kilesse pakituna selliselt, et võimalik nakkuse levik on välistatud. Liha saadetise vaatab üle riiklik veterinaarinspektor, kes annab transpordiks loa;
- subproduktide ümbertöötlemine on lubatud ainult tapmist teostanud ettevõttes.
- linnuliha käitlemine lihatoodeks on lubatud tingimusel, et linnuliha läbib hermeetiliselt suletud konteineris kuumtöötlemise, mille käigus saavutatakse Fc väärtus $\geq 3,00$, mis vastab *Clostridium botulinum*'i spooride ellujäämise tõenäosusele $\leq 1 \times 10^{12}$ konteineri kohta.

Lisa 13

KITSENDUSE ALL OLEVATE TALUDE/LOOMAKASVATUSETTEVÖTETE TERVETELT LINDUDELT SAADUD MUNADE KOGUMINE JA KÄITLEMINE.

Kui lindude gripi kahtlus pole leidnud kinnitust või on likvideeritud 21 päeva jooksul peale liikumiskitsenduste kehtestamist kahtlusaluses talus või loomakasvatuseettevõttes, võib Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse juht vajadusel anda loa viia vaatlusalused munad munatootmisettevõttesse, mille määrab Veterinaar- ja Toiduamet.

Mune on lubatud välja viia järgnevatel tingimustel:

- a) munad saadetakse kitsenduste all olevast ettevõttest otse määratud ettevõttesse;
- b) vahetult enne transporti volitatud veterinaararst või veterinaarjärevalve ametnik
  - vaatab üle kõik talu või loomakasvatuseettevõtte munasaadetised;
  - kontrollib veokite vastavust ja pitseerib need pärast laadimist;
  - annab välja veterinaartõendi, millega kinnitab, et tegemist ei ole nakatunud- või nakkuskahtlaste munadega.
- c) munade saatmine kooskõlastatakse vastava munatootmisettevõtte veterinaarinspektoriga;
- d) vastava ettevõtte eest vastutav veterinaarinspektor tagab, et:
  - mune hoitakse alates nende saabumisest ettevõttesse kuni nende töötlemiseni isoleeritult muudest munadest;
  - munade koored kogutakse, desinfitseeritakse ja põletatakse või hävitatakse nii et oleks välistatud nakkuse levik.
  - pakkematerjal, munade transportimiseks kasutatavad liiklusvahendid ja kõik rajatised, millega need munad kokku puutuvad, puhastatakse ja desinfitseeritakse viisil, millega hävitatakse igasugune LG viirus;
  - toidumune kasutatakse pastöriseeritud munasaaduste valmistamiseks tingimusel, et neid on töötlemise käigus kuumutatud vähemalt + 64 °C juures vähemalt 4 minuti ja 30 sekundi jooksul
  - haiguskahtlase farmi veterinaarinspektorile või järelevalveametnikule teatatakse kõikidest töödeldud munade saadetistest.

Lisa 14

TAPAEELNE LINDUDE HINDAMISE AKT

Koostatud lindude hindamiseks seoses kompensatsiooni maksmisega loomataudi tõrje käigus hukatud lindude eest.

Alus:.....

Talu/loomakasvatuseettevõtte

adress:.....

.....

Hinnati (lindude liik, arv, eluskaal, lihakaal ja arvestuslik väärtus):

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Lihakaalu leidmiseks korrutatakse eluskaal koefitsiendiga, mis linnul – 0,67. Arvestusliku väärtuse arvutamisel võetakse aluseks hukkamise ajal vastava liigi keskmine lihakaalu kokkuostuhind, mis on aluseks võetud Eesti Konjunkturiinstituudi poolt avaldatud linnulihatootjatelt kogutavad broileri tegelikult kaalutud keskmine väljamüügihind.

Arvestuslik väärtus kokku .....

Summa numbritega ja sõnadega

.....

Akti koostaja (amet, nimi ja allkiri) .....

.....

Hindamise läbiviija (d) (amet, nimi ja allkiri).....

.....

.....

Juuresolija(d) (nimi ja allkiri) .....

.....

.....

Loomaomanik või tema poolt volitatud isik: (nimi ja allkiri).....

.....

Kuupäev ..... kell.....

Akt saadetakse: 1. _____

2. _____

3. _____

Lisa 15

LINDUDE HUKKAMISE AKT LOOMATAUDI KORRAL

Alus: .....
Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse nimetus
juhi korraldus.....

Talu/loomakasvatuseettevõtte
(aadress):.....
.....

Hukati (lindude liik ja arv):.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Kokku hukati .....(.....) lindu.
arv numbritega arv sõnadega

Akti koostaja (amet, nimi ja allkiri) .....

Hukkamise läbiviija (d) (amet, nimi ja allkiri).....

Juuresolija(d) (nimi ja allkiri) .....

Loomaomanik või tema poolt volitatud isik: (nimi ja allkiri).....

Kuupäev ..... kell.....

- Akt saadetakse: 1. _____
2. _____
3. _____

Lisa 17

LINDUDE GRIPI PUHUL KASUTATAVAD DESINFEKTSIOONIAINED

Virkon	1% (1:100);2% (1:200)	orgaanilised happed ja katalüsaator
Formaldehüüdilahus*	2%, 3%, 10%	Formaldehüüd
Formaldehüüdgaas**		Formaldehüüd
Kuum seebikivilahus	2%, 3%	Naatriumhüdroksiid
Värskelt kustutatud lupja lahus	20%	
Väävlikarboli segu	3%	
Septabic	0,1%	karbamiid, DDAB
Bromosept	0,1%	DDAB, etanool
Virocid	0,5%	

Loetletud desoainete nimekiri ei ole lõplik. Muid desoaineid võib kasutada vastavalt nendega kaasasoleva infolehe näidustusele ja kasutamisyhendamile. Ka loetletud desoainete kasutamine toimub vastavalt nendega kaasasolevale kasutusjuhendamile.

Desinfektsiooni basseini (desomatid): Virkon, Septabic, Bromosept, Virocid

Algdesinfektsioon: Virkon, kuum seebikivi lahus

Toimeaeg: 24 tundi

Pesu: Pintty-pesuaine (Farnos)

Minimaalne vaheaeg: 7 päeva

Lõppdesinfektsioon: Virkon, kuum seebikivi lahus

Toimeaeg: 24 tundi

Minimaalne vaheaeg: 7 päeva

Personali desinfektsioon: Virkon

Riietus: Virkon, kuumutamine
(vähemalt 80°C 1 tunni jooksul)

Lindude nahapind: Virkon

Seadmed, veokid: Virkon

Joogiveesüsteem: Virkon

Tahke sõnnik: pinnale puistatakse rohkesti kustutatud lupja

Vedel sõnnik: kustutatud lupja vähemalt 30kg/tonni sõnniku kohta, segada pidevalt vähemalt 6 tundi

Virtsakaevud: kustutatud lupja vähemalt 30 kg/m³

Söödahoidla: Virkon, kustutatud lubi

Sööt (...) Virkon, formaliin, formaldehüüdgaas

Õhk loomakasvatushoonetes: Virkon, formaldehüüdgaas

Maapind: Virkon, formaldehüüd, kustutatud lubi

* 10%-st formaliini lahust (sisaldab vähemalt 34% formaldehüüdi) võidakse sarnaselt kasutada.

** Formaldehüüdgaasi on võimalik tekitada lisades 1 liitri formaliini 660 grammile kaaliumpermanganaadile metall-, klaas- või savikonteineris, mille küljed on vähemalt kuus korda kõrgemad formaliinitasemest. Kõnealused kogused, mis tekitavad piisavalt formaldehüüdgaasi 50 m³ ruumi fumigeerimiseks, on maksimaalsed, mida võib kasutada ühes konteineris. Kaaliumpermanganaadi konteiner tuleb asetada metallkandikule, et püüda kinni kogu vedelik, mis purskub välja reaktiivide segamisest tingitud keemilise reaktsiooni käigus ning ümbritsev ala tuleb 1 m raadiuses puhastada orgaanilisest materjalist, näiteks õlgedest või alusmaterjalist ja peab olema 2 m raadiuses vaba põlevainest. Hoone tuleb võimalikult tihedalt sulgeda ning üks formaldehüüdifiltriga respiraatorit kandev töötaja peab kiiresti lisama õige koguse formaliini igale kaaliumpermanganaadi konteinerile, alustades uksest kõige kaugemal asuvast konteinerist. Seejärel tuleb uks tihedalt sulgeda ning lasta gaasil vähemalt 10 tunni jooksul mõjuda.

Lisa 17

DESINFEKTSIOONI, DESINSEKTSIOONI JA/VÕI DERATISATSIOONI LÄBIVIIMISE AKT.

Koostaud peale talus/loomakasvatusevõttes teostatud menetluse (profülaktilise-, jooksva- või lõppdesinfektsiooni /desinseksiooni / deratisatsiooni mittevajalik läbi kriipsutada) läbiviimist.

Alus:.....

Ajavahemik:.....

Talu/loomakasvatusevõtte
(aadress):.....
.....

Töödeldi:

Hooneid: .....m²; menetlus:.....;
kasutatud meetod .....;
kasutatud desinfektsiooni- (desinseksiooni-, deratisatsiooni-) aine nimetus ja
töölause kontsentratsioon, temperatuur ning hulk 1m² kohta: .....
.....
.....

Karja ja jalutusaedu .....m²; menetlus:.....;
kasutatud meetod .....;
kasutatud desinfektsiooni- (desinseksiooni-, deratisatsiooni-) aine nimetus ja
töölause kontsentratsioon, temperatuur ning hulk 1m² kohta: .....
.....
.....

Territooriumi .....m²; menetlus:.....;
kasutatud meetod .....;
kasutatud desinfektsiooni- (desinseksiooni-, deratisatsiooni-) aine nimetus ja
töölause kontsentratsioon, temperatuur ning hulk 1m² kohta: .....
.....
.....

Hooldusesemeid .....tk; menetlus:.....;
kasutatud meetod .....;
kasutatud desinfektsiooni- (desinseksiooni-, deratisatsiooni-) aine nimetus ja
töölause kontsentratsioon, temperatuur ning hulk 1tk kohta: .....
.....
.....

Sõnnikut.....m³; menetlus:.....;
kasutatud meetod .....;
kasutatud desinfektsiooni- (desinsekttsiooni-, deratisatsiooni-) aine nimetus ja
töölahuse kontsentratsioon, temperatuur ning hulk 1m³ kohta: .....
.....
.....

Õhutemperatuur hoones:.....

Õhutemperatuur väljas: .....

Kokku kulutati (kui palju, missuguseid aineid):.....
.....
.....
.....
.....

Peale desinfektsiooni jäeti hoone suletuks .....(.....) tunniks.
numbritega sõnadega

Akti koostaja (amet, nimi ja allkiri) .....
.....

Menetluse läbiviija(d) (amet, nimi ja allkiri).....
.....
.....

Juuresolija(d) (nimi ja allkiri) .....
.....
.....

Loomaomanik või tema poolt volitatud isik: (nimi ja allkiri).....
.....

Kuupäev ..... kell.....

Akt saadetakse:

1. _____
2. _____
3. _____

Lisa 18

VAKTSINEERIMISE (TÖÖTLEMISE) AKT

Koostud peale farmis teostatud menetlust (vaktsineerimist, töötlemist).

Menetluse nimetus:.....

Alus:.....

Ajavahemik:.....

Talu/loomakasvatusevõtete

(aadress):.....

.....

Vaktsineeriti (töödeldi):.....

(lindude liik ja arv)

.....

Menetluse tegemisel kulutati .....

(biopreparaadi nimetus, seeria nr., doos ühele linnule, toime kestvus)

.....

.....

Kokku kulutati menetluse tegemisel .....

(biopreparaadi nimetus, seeria nr.)

Desinfektsiooniks kasutati.....mg.....

Akti koostaja (amet, nimi ja allkiri).....

.....

Menetluse läbiviija (d) (amet, nimi ja allkiri).....

.....

.....

Menetluse juures viibija(d) (nimi ja allkiri) .....

.....

Loomaomanik või tema poolt volitatud isik: (nimi ja allkiri).....

.....

Kuupäev..... kell .....

Akt saadetakse:

1. _____

2. _____

3. _____

Lisa 19

ERAKORRALISE VAKTSINEERIMISE KORRAL KODULINDUDE, MUUDE VANGISTUSES PEETAVATE LINDUDE JA LINNUKASVATUSAADUSTE LIIKUMISE SUHTES KEHTIVAD NÕUDED.

1. Eesti tagab, et LG direktiivi 2005/94/EÜ artikli 55 kohaselt vaktsineeritud kodu- ja muude vangistuses peetavate lindude ning linnukasvatustaaduste liikumist kontrollitakse diagnostikakäsiraamatu kohaselt vastavalt punktides 3–8 sätestatule.
2. Kõiki veovahendeid, mida kasutatakse elusate kodulindude või muude vangistuses peetavate lindude, nende munade või kodulindude liha veoks vastavalt käesolevale lisale, puhastatakse põhjalikult, desinfitseeritakse või töödeldakse ühe või mitme artiklis 48 sätestatud menetluse kohaselt viivitamata pärast nende kasutamist.
3. Elusate kodu- ja muude vangistuses peetavate lindude ja nende munade liikumise suhtes vaktsineerimisalal kohaldatakse järgmisi sätteid:
  - a) haudemunad:
    - i) pärinevad vaktsineeritud või vaktsineerimata aretuskarjast, mille kontrollimine diagnostikakäsiraamatu kohaselt on andnud soodsaid tulemusi;
    - ii) on enne ärasaatmist pädeva asutuse kinnitatud meetodi kohaselt desinfitseeritud;
    - iii) veetakse otse siht-haudejaama;
    - iv) nende liikumine on haudejaamas kontrollitav;
  - b) munad pärinevad vaktsineeritud või vaktsineerimata munatootmiskarjast, mille kontrollimine vastavalt diagnostikakäsiraamatule on andnud soodsaid tulemusi, ning need veetakse:
    - i) pädeva asutuse määratud pakendamiskeskusesse, tingimusel et munad pakitakse ühekordselt kasutatavasse pakendisse ja kohaldatakse kõiki pädeva asutuse nõutud bio-ohutusmeetmeid, või
    - ii) munatooteid valmistavasse ettevõttesse vastavalt määruse (EÜ) nr 853/2004 III lisa X jao II peatükis sätestatule ning neid käideldakse ja töödeldakse kooskõlas määruse (EÜ) nr 852/2004 II lisa XI peatüki sätetega.
  - c) ühepäevased tibud:
    - i) pärinevad punktis a esitatud tingimustele vastavatest haudemunadest;
    - ii) paigutatakse lindlasse või varjualusesse, kus ei ela kodulinde;
  - d) elusad kodulinnud või muud vangistuses peetavad linnud:
    - i) on olnud linnugripi vastu vaktsineeritud, kui vaktsineerimisprogramm seda ette näeb;
    - ii) on olnud diagnostikakäsiraamatu kohaselt kontrollitud ja kontrolli tulemused on olnud soodsad;
    - iii) paigutatakse lindlasse või varjualusesse, kus ei ela kodulinde;
  - e) tapale viidavad kodulinnud:
    - i) on enne veovahenditele laadimist diagnostikakäsiraamatu kohaselt üle kontrollitud;
    - ii) saadetakse otse määratud tapamajja koheseks tapmiseks.
4. Elusate kodu- ja muude vangistuses peetavate lindude ja nende munade liikumise suhtes väljaspool vaktsineerimisala asuvatest ettevõtetest vaktsineerimisalal asuvasse ettevõttesse kohaldatakse järgmisi sätteid:
  - a) haudemunad:

- i) veetakse otse siht-haudejaama;
  - ii) nende liikumine on haudejaamas kontrollitav;
  - b) munad veetakse:
    - i) pädeva asutuse määratud pakendamiskeskusesse (“määratud pakendamiskeskus”), tingimusel et munad pakitakse ühekordselt kasutatavasse pakendisse ja kohaldatakse kõiki pädeva asutuse nõutud bio-ohutusmeetmeid, või
    - ii) munatooteid valmistavasse ettevõttesse vastavalt määruse (EÜ) nr 853/2004 III lisa X jao II peatükis sätestatule ning neid käideldakse ja töödeldakse kooskõlas määruse (EÜ) nr 852/2004 II lisa XI peatüki sätetega.
  - c) ühepäevased tibud paigutatakse lindlasse või varjualusesse, kus ei ela kodulinde;
  - d) elusad kodulinnud või muud vangistuses peetavad linnud:
    - i) paigutatakse lindlasse või varjualusesse, kus ei ela kodulinde;
    - ii) vaktsineeritakse sihtkoha ettevõttes, kui see on ette nähtud vaktsineerimisprogrammiga;
  - e) tapale viidavad kodulinnud saadetakse otse määratud tapamajja koheseks tapmiseks;
5. Elusate kodu- ja muude vangistuses peetavate lindude ja nende munade liikumise suhtes vaktsineerimisalal asuvatest ettevõtetest väljaspool vaktsineerimisala asuvasse ettevõttesse kohaldatakse järgmisi sätteid:
- a) haudemunad:
    - i) pärinevad vaktsineeritud või vaktsineerimata aretuskarjast, mille kontrollimine diagnostikakäsiraamatu kohaselt on andnud soodsaid tulemusi;
    - ii) on enne ärasaatmist pädeva asutuse kinnitatud meetodi kohaselt desinfitseeritud;
    - iii) veetakse otse siht-haudejaama;
    - iv) nende liikumine on haudejaamas kontrollitav;
  - b) munad pärinevad vaktsineeritud või vaktsineerimata munatootmiskarjast, mille kontrollimine vastavalt diagnostikakäsiraamatule on andnud soodsaid tulemusi, ning need veetakse:
    - i) pädeva asutuse määratud pakendamiskeskusesse (“määratud pakendamiskeskus”), tingimusel et munad pakitakse ühekordselt kasutatavasse pakendisse ja kohaldatakse kõiki pädeva asutuse nõutud bio-ohutusmeetmeid, või
    - ii) munatooteid valmistavasse ettevõttesse vastavalt määruse (EÜ) nr 853/2004 III lisa X jao II peatüki sätetele ning neid käideldakse ja töödeldakse kooskõlas määruse (EÜ) nr 852/2004 II lisa XI peatüki sätetega.
  - c) ühepäevased tibud:
    - i) ei ole vaktsineeritud;
    - ii) on koorunud haudemunadest, mis vastavad punkti 2 alapunktis a, punkti 3 alapunktis a või punkti 4 alapunktis a esitatud tingimustele;
    - iii) paigutatakse lindlasse või varjualusesse, kus ei ela kodulinde;
  - d) elusad kodulinnud või muud vangistuses peetavad linnud:
    - i) ei ole vaktsineeritud;
    - ii) on olnud diagnostikakäsiraamatu kohaselt kontrollitud ja kontrolli tulemused on olnud soodsad;
    - iii) paigutatakse lindlasse või varjualusesse, kus ei ela kodulinde;
  - e) tapale viidavad kodulinnud:
    - i) on enne veovahenditele laadimist diagnostikakäsiraamatu kohaselt üle kontrollitud ja kontrolli tulemused on olnud soodsad;
    - ii) saadetakse otse määratud tapamajja koheseks tapmiseks;
6. Vaktsineerimisalal peetud kodulindude liha suhtes kohaldatakse järgmisi sätteid:

- a) kui tegemist on vaktsineeritud kodulindude lihaga, peavad kodulinnud:
    - i) olema vaktsineeritud vaktsiiniga, mis on vastavuses DIVA strateegiaga;
    - ii) olema diagnostikakäsiraamatu kohaselt regulaarselt kontrollitud ja nendega tehtud katsete tulemused peavad olema negatiivsed;
    - iii) olema 48 tunni jooksul enne veovahenditele laadimist ametliku veterinaararsti poolt kliiniliselt läbi vaadatud ja vajaduse korral peab volitatud veterinaararst teostama kõigi ettevõttes peetavate testlindude läbivaatuse;
    - iv) olema saadetud otse määratud tapamajja koheseks tapmiseks;
  - b) kui on tegemist tapale saadetud vaktsineerimata kodulindude lihaga, peavad kodulinnud olema diagnostikakäsiraamatu kohaselt kontrollitud.
7. Pädev asutus võib anda loa rümpade ja munade ettevõtetest kõrvaldamise eesmärgil äraviimiseks.
8. Muid piiranguid pakendatud munade ja tapetud kodulindude liha liikumise suhtes vastavalt käesolevale lisale ei kohaldata.
9. Erakorralise vaktsineerimise kampaania algusest kuni erakorralise vaktsineerimise kava kinnitamiseni 2005/94/EÜ artikli 54 kohaselt ja ilma et see piiraks ühenduse täiendavate meetmete kohaldamist, on keelatud kodulindude (sealhulgas ühepäevased tibud) ja muude vangistuses peetavate lindude liikumine liikmesriigi territooriumilt välja, välja arvatud juhtudel, kui vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus on selleks loa andnud.